

UNIwersytet Gdański

Prof. dr hab. Grzegorz Węgrzyn
Katedra Biologii Molekularnej
Wydział Biologii
Uniwersytet Gdański
ul. Wita Stwosza 59
80-308 Gdańsk

Tel. (58) 523 6024 (Sekretariat)
Fax: (58) 523 6025 (Sekretariat)
Fax: (58) 523 5501 (Kierownik Katedry)
e-mail: barbara.wojnowska@biol.ug.edu.pl (Sekretariat)
e-mail: grzegorz.wegrzyn@biol.ug.edu.pl (Kierownik Katedry)
www.biology.ug.edu.pl/kbm

Gdańsk, 18 stycznia 2016 r.

**Recenzja wniosku o nadanie
tytułu profesora nauk medycznych
Panu dr hab. Pawłowi Stankiewiczowi**

Recenzję wniosku o nadanie tytułu profesora nauk medycznych Panu dr hab. Pawłowi Stankiewiczowi przygotowałem w oparciu o dostarczone mi, niżej wymienione, materiały:

1. Autoreferat
2. Spis dorobku naukowego
3. Ankieta osiągnięć naukowych
4. Analiza bibliometryczna publikacji
5. Kopie publikacji (w wersji elektronicznej)

Powyższe materiały zostały przygotowane w sposób czytelny i uporządkowany. Pozwala to na dokonanie obiektywnej oceny osiągnięć Kandydata to tytułu profesora, zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późniejszymi zmianami), zwaną w dalszej części tej recenzji „ustawą” a także rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. 2015 r. poz. 1842), zwanym w dalszej części tej recenzji „rozporządzeniem”.

I. Ocena osiągnięć naukowych Kandydata

Praca naukowa Pana dr hab. Pawła Stankiewicza związana jest głównie z dwoma ośrodkami naukowymi. Pierwsze jej etapy przebiegały w Instytucie Matki i Dziecka, gdzie uzyskał stopnie doktora (w 1999 r.) i doktora habilitowanego (w 2006 r.). Po doktoracie wyjechał na staż podoktorski do *Baylor College of Medicine* w Houston w Stanie Teksas (USA), który od tej pory stał się Jego drugim, a następnie podstawowym miejscem pracy, chociaż w dalszym ciągu Kandydat utrzymuje zarówno formalne jak i praktyczne związki naukowe z Instytutem Matki i Dziecka. Niemniej jednak wydaje się, że to właśnie praca w jednostce amerykańskiej, a w szczególności współpraca ze światowej sławy genetykiem, prof. J. R. Lupskim, wyznaczyła główne kierunki badawcze Pana dr hab. Pawła Stankiewicza w okresie po doktoracie i habilitacji.

Zainteresowania naukowe Kandydata od początku Jego pracy naukowej skoncentrowane były na genetyce medycznej. Początkowo dotyczyły one głównie cytogenetyki oraz zagadnień związanych z diagnostyką chorób o podłożu genetycznym, szczególnie tych spowodowanych zmianami w strukturze chromosomów. W dalszych etapach badań, zainteresowania te poszerzały się coraz bardziej o zagadnienia związane z biologią molekularną i mechanizmami zmian zachodzących podczas rearanżacji chromosomów, a także patomechanizmami chorób jednogennych.

Zgodnie z ustawą, kandydat do tytułu naukowego powinien posiadać osiągnięcia naukowe znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym. Dorobek naukowy Pana dr hab. Pawła Stankiewicza jest bardzo bogaty. Składa się na niego przede wszystkim (nie licząc ponad 250 komunikatów przedstawianych na konferencjach naukowych) 196 artykułów, z których ogromna większość ukazała się w indeksowanych czasopismach międzynarodowych. Wśród tych publikacji przeważają prace oryginalne, w licznie 143, uzupełnione o 11 prac przeglądowych i 42 prace stanowiące opisy przypadków. Patrząc całościowo, publikacje te odbiły się szerokim echem w literaturze naukowej, cytowane były one bowiem ponad 7000 razy, a będący tego pochodną *Indeks Hirscha* Kandydata przekracza wartość 40.

Wśród najczęściej cytowanych publikacji Pana dr hab. Pawła Stankiewicza znajdują się następujące artykuły: (1) Stankiewicz i Lupski, *Trends in Genetics* 2002; 18: 74-82 (ponad 500 cytowań) – praca dotycząca chorób genomycznych i ich przyczyn, w szczególności rearanżacji chromosomów oraz zmian w architekturze genomu; (2) Stankiewicz i Lupski, *Annual Review in Medicine*

2010; 61: 437-455 (ponad 450 cytowań) – artykuł przeglądowy omawiający warianty strukturalne ludzkiego genomu w świetle chorób uwarunkowanych genetycznie; (3) Lupski i wsp., *New England Journal of Medicine* 2010; 362: 1181-1191 (ponad 420 cytowań) – praca oryginalna, w której dokonano analizy sekwencji pełnego genomu pacjenta z neuropatią Charcot-Marie-Tooth i określono warianty genetyczne istotne z punktu widzenia klinicznego, a także mogące mieć znaczenie w diagnostyce choroby i dające wskazówki do postępowania terapeutycznego.

Już chociaż ta powyższa, bardzo krótka analiza, wskazuje jak duże znaczenie dla rozwoju nauk medycznych, a w szczególności genetyki klinicznej, mają badania Pana dr hab. Pawła Stankiewicza. Z wymienionych trzech najczęściej cytowanych Jego prac, dwie ukazały się w 2010 roku, zatem stosunkowo niedawno, a już wytyczyły kierunki badań dla wielu zespołów naukowych. Takich przełomowych wyników jest w dorobku Kandydata więcej. Wystarczy wymienić chociażby odkrycie zjawiska nieallelicznej rekombinacji homologicznej, identyfikację mutacji w genie *FOXF1* jako przyczyny dysplazji pęcherzykowo-włósniczkowej, jak również opisanie kilku wcześniej nieznanymi zespołów genetycznych związanych z nieprawidłowym rozwojem układu nerwowego, czy wreszcie wprowadzenie nowych, wysoce zaawansowanych diagnostycznych metod genetycznych.

Dotychczasowe publikacje Pana dr hab. Pawła Stankiewicza ukazały się między innymi w tak renomowanych czasopismach naukowych jak *Nature Genetics*, *Cell*, *New England Journal of Medicine*, *Genome Research*, *American Journal of Human Genetics*, *PLoS Genetics*. Czytając prace naukowe Kandydata, a także znając kryteria przyjmowania do druku manuskryptów w tych, a także innych czasopismach, w których publikuje artykuły Pan dr hab. Paweł Stankiewicz, nie można mieć żadnych wątpliwości co do ich bardzo wysokiego poziomu merytorycznego oraz ogromnego wkładu w rozwój nauk medycznych jakie one wnoszą. Co prawda Kandydat jest głównym (to znaczy pierwszym lub korespondującym) autorem tylko w części z nich, ale należy sobie zdawać sprawę, że obecnie prowadzenie prac naukowych na najwyższym światowym poziomie w obszarze badań bio-medycznych wymaga najczęściej współpracy już nie tylko wielu naukowców, ale wielu różnych i licznych osobowo zespołów badawczych, z których każdy wnosi istotny wkład w ostateczne dzieło ukazujące się w postaci pojedynczego artykułu. W tym świetle, należy odpowiednio docenić udział Pana dr hab. Pawła Stankiewicza w tego typu badaniach (biorąc pod uwagę fakt, że do takich projektów zaprasza się tylko wybitnych naukowców), nawet jeśli nie był on autorem korespondującym.

W podsumowaniu oceny osiągnięć naukowych Pana dr hab. Pawła Stankiewicza stwierdzam, że nie mam żadnych wątpliwości iż należy je ocenić jako wybitne, a co za tym idzie, że zdecydowanie i to w sposób bezapelacyjny przewyższają one wymagania stawiane w postępowaniach habilitacyjnych. Tym samym uważam, że wymagania opisane w art. 26 ust. 1 pkt. 1 ustawy zostały w przypadku Pana dr hab. Pawła Stankiewicza spełnione z ogromną nawiązką.

II. Ocena doświadczenia w prowadzeniu badań naukowych oraz kierowania zespołami naukowymi

Kolejnym wymaganiem w stosunku do osoby ubiegającej się o tytuł profesora, określonym przez ustawę, jest posiadanie doświadczenia w kierowaniu zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych, lub odbycie staży naukowych w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych, lub prowadzenie prac naukowych w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych. Mimo iż wystarczającym wymogiem ustawowym jest spełnienie jednego z powyższych kryteriów, Pan dr hab. Paweł Stankiewicz spełnia wszystkie z nich.

Kandydat kieruje samodzielnie od 2007 roku pracownią naukową w *Baylor College of Medicine*. Do tej pory był kierownikiem kilku projektów badawczych finansowanych w drodze konkursów: jednego grantu typu R01 finansowanego przez Narodowe Instytuty Zdrowia (USA), jednego grantu z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (Polska) oraz dwóch grantów z Narodowej Organizacji Chorób Rzadkich (USA). Uzyskanie finansowania na badania w postaci grantu z Narodowych Instytutów Zdrowia (USA) jest swoistym znakiem jakości dla naukowca kierującego zespołem realizującym prace z zakresu biomedycyny. Jako prestiżowe należy ocenić także pozostałe granty uzyskane przez Kandydata. Uważam zatem, że pierwsze kryterium zostało spełnione z dużym nadmiarem.

Pan dr hab. Paweł Stankiewicz odbył długoterminowy staż zagraniczny, a od kilkunastu lat pracuje naukowo w ośrodku zagranicznym. Od 2007 r. w ośrodku tym kieruje zespołem naukowym. Zatem drugie i trzecie kryterium również zostało przez Kandydata całkowicie spełnione.

W podsumowaniu stwierdzam, że powyższa analiza wskazuje iż Pan dr hab. Paweł Stankiewicz spełnia wymagania określone w art. 26 ust. 1 pkt. 2 ustawy.

III. Ocena osiągnięć w opiece naukowej

Od kandydata do tytułu profesora ustawa wymaga osiągnięć w opiece naukowej w postaci wypromowania co najmniej jednego doktora, uczestniczenia w przewodzie doktorskim w roli promotora pomocniczego lub aktualne sprawowanie funkcji promotora w otwartym przewodzie doktorskim oraz recenzowania co najmniej dwóch rozpraw doktorskich lub osiągnięć w postępowaniu habilitacyjnym. Po analizie otrzymanych dokumentów stwierdzam, że Pan dr hab. Paweł Stankiewicz spełnia wszystkie wymagania określone w art. 26 ust. 1 pkt. 3 ustawy. Poniżej wymieniam fakty uzasadniające to stwierdzenie.

Kandydat pełnił funkcję promotora w trzech zakończonych nadaniem stopnia doktora przewodach doktorskich. Dwa z tych przewodów prowadzone były w *Baylor College of Medicine* a jeden na Uniwersytecie Warszawskim. Aktualnie pełni funkcję promotora w trzech przewodach doktorskich na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym. Pan dr hab. Paweł Stankiewicz recenzował do tej pory dziewięć rozpraw doktorskich z trzech różnych ośrodków naukowych, wśród których były: *Baylor College of Medicine* (USA) – 7 rozpraw, Uniwersytet w Nijmegen (Holandia) oraz Centrum Genetyki Człowieka w Leuven (Belgia).

IV. Wniosek końcowy

Na podstawie analizy otrzymanego do recenzji materiału stwierdzam, że Pan dr hab. Paweł Stankiewicz spełnia warunki określone w art. 26 ust. 1 pkt. 1-3 ustawy, a określające wymagania stawiane przed kandydatami do tytułu naukowego profesora w zakresie osiągnięć naukowych, kierowania zespołami naukowymi i prowadzenia badań naukowych oraz osiągnięć w opiece naukowej. W związku z powyższym, zgodnie z ustawą i rozporządzeniem, jednoznacznie popieram wniosek o nadanie Panu dr hab. Pawłowi Stankiewiczowi tytułu profesora nauk medycznych.

prof. dr hab. Grzegorz Węgrzyn